

og det er netop derfor, vi har nedsat denne kommission. Med Hovedstadskommissionens arbejde vil der således blive tilvejebragt et sagligt grundlag for en vurdering af, om der er behov for at iværksætte et mere generelt udvalgs- eller kommissionsarbejde om amtskommunerne og deres opgavevaretagelse.

Det gælder for både kommuner og amtskommuner, at de skal have den nødvendige størrelse for effektivt at kunne varetage de opgaver, der pålægges dem. Bæredygtige enheder af en hensigtsmæssig størrelse er en helt nødvendig forudsætning for den decentralisering af opgaver, der er almindelig enighed om er et afgørende element i et moderne lokalt selvstyre.

Regeringen vil naturligvis gerne gå ind i en saglig vurdering af konkrete forslag fra både Det Konservative Folkeparti og andre partier til en alternativt opgavemæssig placering, herunder overflytning af opgaver til andre organer; men det må nu engang være en forudsætning, at det klart kan dokumenteres, at de pågældende opgaver kan udføres bedre eller mere hensigtsmæssigt et andet sted, end tilfældet er i dag.

Det påstås i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at flere administrative led medfører dobbelt administration. Det nævnes der dog ikke nogen eksempler på, og jeg kan derfor kun sige, at regeringen vil være villig til at se på ethvert konkret eksempel på problemer, der kan påpeges som følge af den gældende lovgivning.

Man siger også i bemærkningerne til forslaget, at der er behov for øget interkommunalt samarbejde, både hvad angår de formelle rammer og opgaverne. Hertil skal jeg blot anføre, at kommuner og amtskommuner ledes af kommunalbestyrelser og amtsråd, der er direkte valgt af borgerne. I kommunale fællesskaber varetages opgaverne derimod af bestyrelser, der er indirekte valgt, og det medfører naturligvis, at den demokratiske indflydelse på opgavevaretagelsen bliver indirekte og dermed væsentlig mindre. Når det ikke er de folkevalgte, skatteudskrivende myndigheder, der er direkte ansvarlige for opgavevaretagelsen, bliver sammenhængen mellem kompetence og økonomisk ansvar også tilsvarende ringere.

Som alternativer til den nuværende opgaveløsning foreslår man i bemærkningerne ud over kommunale fællesskaber også selvejende institutioner, hel- og halvoftentlige selskaber og private selskaber. I modsætning hertil mener jeg, at det vil medføre et kompliceret og alt for uoverskueligt system – ikke mindst for borgerne –

hvis man gav fuldstændigt frit løb her og betragtede det som et nyt, meget eftertragtelserværdigt princip.

Langt de fleste af de offentlige opgaver forudsætter løbende politisk kontrol og styring for at sikre, at borgerne får de ydelser, der nu engang tilkommer dem. En spredning af opgaverne til en lang række private og halvoftentlige selskaber ville derfor kunne forringe serviceniveauet og vel egentlig også i sin yderste konsekvens borgernes retssikkerhed. Bl.a. gælder de offentligretlige regler, herunder reglerne om Ombudsmandens tilsyn, ikke for den slags selskaber. Nogle af de forhold, jeg har nævnt her, bevirker, at regeringen ikke kan gå ind for, at løsning af offentlige opgaver i betydeligt omfang baseres på interkommunalt samarbejde eller overlades til private og halvoftentlige selskaber.

Jeg vil gentage, at regeringen den 18. januar 1995 har fremsat et lovforslag om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder. Min hensigt med dette lovforslag er at forsøge at sikre kommunernes og amtskommunernes mulighed for at kunne samarbejde med hinanden på kryds og tværs af kommunegrænserne, og derfor er det vel egentlig også en ganske god idé at vente og se, hvad det duer til i praksis, inden man begiver sig ind i en meget lang række nye initiativer på området.

Ifølge lovforslaget skal det være sådan, at der kan indgås aftaler om praktisk samarbejde mellem kommunerne indbyrdes og mellem amtskommunerne og kommunerne, så opgaverne – som jeg understregede før – kan udføres på kryds og tværs, dvs. af den, der nu engang er bedst egnet til at klare dem. Det er helt i pagt med den almindelige tendens til at nedtone kommunegrænsernes betydning og i stedet skabe bedre mulighed for, at kommunerne kan foretage grænseoverskridende samarbejde.

Jeg vil også godt pege på den internationale tendens til at tillægge regionerne en større rolle. Regeringen er opmærksom på, at der i de kommende år vil ske en betydelig ændring i den regionale udvikling i Europa, og at denne udvikling vil ske i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Dette princip er allerede anerkendt i EU for så vidt angår forholdet mellem EU og de enkelte medlemstater, og reglerne i den europæiske konvention om lokalt selvstyre, som Danmark har ratificeret, gælder også for kommuner og amtskommuner i Danmark.